

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра практичної психології

ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ
ПЕДАГОГІВ
«Актуальні напрями діяльності соціального педагога»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри практичної психології
(*протокол № 3 від 12.03.2021 р.*)

Завідувач кафедри

І.О. Корнієнко

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою
(*протокол № 3 від 25.03.2021 р.*)

Голова науково-методичної ради

П.К. Хобзей

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Програма підвищення кваліфікації соціальних педагогів
«Актуальні напрями діяльності соціального педагога»

Розробники: завідувач кафедри практичної психології, кандидат психологічних наук Корнієнко І.О., ст. викладач кафедри практичної психології Єфімова С.М., методист навчально-методичного центру психологічної служби Яремкович Н.Б.

Мета: науково-методичний супровід професійного розвитку соціального педагога для забезпечення і підтримки соціальної адаптації учасників освітнього процесу (вихованців ЗДО, учнів закладів освіти)

Напрямок: забезпечення і підтримка навчання, виховання та розвитку учнів в освітньому середовищі, рефлексія і професійний саморозвиток соціального педагога, зокрема:

- поглиблення знання про сучасний стан розвитку соціальної педагогіки
- розвиток навичок укладання превентивних програм
- виявлення впливу особистісних особливостей соціального педагога на характер здійснення практичної діяльності

Обсяг: 30 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна, дистанційна

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

2. **Професійна компетентність** – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з соціальної педагогіки, методики, інноватики для соціально-психологічного супроводу учасників освітнього процесу;
3. **Психологічна компетентність** – здатність особистості ефективно застосовувати структуровану систему знань про людину як індивіда, суб'єкта праці й особистість, як у власній життєдіяльності так й професійній або іншій взаємодії. Високий рівень психологічної компетентності забезпечує успішну діяльність і взаємодію в системах "людина-людина", "людина-колектив", "людина-більші соціальні групи";
4. **Комунікативна компетентність** – вміння чітко та аргументовано висловлювати власні думки та застосовувати активне слухання; здатність особистості встановлювати та підтримувати необхідні контакти з іншими людьми на основі сукупності знань та вмінь, що забезпечують ефективний плин комунікативного процесу.
5. **Методична компетентність** – здатність особистості до системного мислення, правильного прийняття й інтерпретації будь-якої інформації, структурування проблем, вміння відрізнити головне від другорядного, бачити повний – загальний стан справ; особистісна здатність структурно

та високоефективно будувати діяльність на основі набутих знань, умінь та навичок.

- 6. Інформаційно-технологічна компетентність** – здатність застосовувати та використовувати інформаційні новітні інноваційні технології на основі набутих знань, умінь та навичок, як у професійній діяльності, так й у життєдіяльності.

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», заклади освіти Львівської області

Очікувані результати навчання:

- Описує особливість соціальної педагогіки як науки про розвиток особистості в соціумі
- Виявляє зв'язки між індивідуальною історією та розвитком суспільства
- Демонструє вміння укладати превентивні програми
- Демонструє вміння визначати пріоритети для розвитку освітнього закладу, наголошуючи на інклюзивних цінностях
- Демонструє здатність до самоусвідомлення та відповідальності за здійснений вибір дії

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:
сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ. Особливості навчання на дистанційній формі

Час за робочою навчальною програмою – 3 години

Тема 1.1. Інтеграційно-мотиваційне заняття (лекція 2 год та практичне, 1 год)

План заняття

1. Ознайомлення з програмою курсу та особливостями навчання за дистанційною формою
2. Знайомство з слухачами, реєстрація
3. Презентація «Вхід в систему дистанційного навчання, ознайомлення з навчальним середовищем, інструменти взаємодії»
4. Вправи на знайомство учасників групи та налаштування на навчання

Модуль 1. Освітня політика

Час за робочою навчальною програмою – 4 годин

Тема 1.2. Реформування освіти в Україні. Нова Українська школа. Програма розвитку освіти Львівщини (лекція, 2 години)

Тема 1.3. Атестація педагогічних працівників закладів освіти. Сертифікація (лекція, 2 години)

Модуль 2. Превентивні програми в діяльності соціального педагога

Час за робочою навчальною програмою – 8 годин

Тема 2.1. Основні принципи побудови превентивних програм (лекція, 2 год.)

План лекційного заняття

1. Конструктивно-позитивний характер превентивних програм
2. Комплексний та послідовний підхід до проблеми
3. Проактивність превентивних програм
4. Принципи доступності, своєчасності, доповнюваності
5. Основні підходи до реалізації освітніх превентивних програм: фактичний підхід, підхід емоційного сприйняття, багатосторонній підхід

Тема 2.2. Соціально-психологічні аспекти превенції порушень соціально-адаптаційної поведінки особистості (практичне, 4 год.)

План практичного заняття

1. Виявлення характерних ознак, що вказують на ймовірність ризикованої поведінки
2. Підбір діагностичних методик для аналізу проблеми
3. Укладання превентивних програм /інтерактивних занять щодо запобігання порушень соціально-адаптаційної поведінки в освітньому середовищі

Тема 2.3. Форми та методи роботи соціального педагога з адиктивною поведінкою учасників освітнього процесу (практичне, 2 год.)

План практичного заняття

1. Укласти соціально-психологічний портрет особи з адиктивною поведінкою
2. Описати етапи зміни поведінки: мотивування, схвалення, намір, практика, підтримка
3. Описати рівні профілактичного впливу: особистісний, найближчого оточення, соціальний
4. Розглянути форми профілактичної роботи: індивідуальне консультування, інформаційні канали, семінари, тренінги розвитку навичок, групи підтримки, акції

Література

1. Антибулінг. Практичні заняття/Л.В. Береговська, О.С. Данилюк, І.І. Залеська та ін.: упоряд.: В.С. Легка, О.О. Овчар, Г.М. Семенів. - Київ: "Видавнична група "Шкільний світ", 2019. - 152 с.
2. Балакирева О. М. Профілактика вживання алкоголю, наркотиків і токсичних речовин серед молоді / О. М. Балакирева, П. Ю. Дупленко, Н. Ю. Максимова, К. Л. Мілютіна // Молодь України: стан, проблеми, шляхи розв'язання. – Вип. 7. – К. : НТЗФ «Студцентр», 1998.
3. Вермиенко Ю. В. Профілактика наркоманії в подросткової среде : [учеб. пособие] / Ю. В. Вермиенко, В. Н. Келасьев. – СПб., 2001.
4. Завгородня Т. К. Опіка над дітьми в добу трансформації суспільного устрою / Т. К. Завгородня, Н. В. Лисенко, Д. К. Мажец, Б. М. Ступарик. – Івано-Франківськ : Плай, 2002.
5. Капська А. Й. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю / А. Й. Капська. – К. : УДЦССМ, 2001. – 219 с.
6. Корнієнко І.О. Психологічна допомога дітям, які зазнали насильства. Львів., 2007
7. Малкина-Пых И.Г. Возрастные кризисы. – М.: Эксмо,2004.
8. Малкина-Пых И.Г. Экстремальные ситуации. – М.: Эксмо, 2005.
9. Максимова Н. Ю. Основи дитячої патопсихології / Н. Ю. Максимова, К. Л. Мілютіна, В. М. Піскун. – К., 1997.
10. Максимова Н. Ю. Соціально-психологічні аспекти профілактики адиктивної поведінки підлітків та молоді / Н. Ю. Максимова, С. В. Толстоухова. – К., 2000.

11. Менделевич В.Д. Психологія девиантного поведіння. М.: Медпрес – 2001.
12. Оржехівська В. М. Профілактика правопорушень серед неповнолітніх / В. М. Оржехівська. – К., 1996.
13. Ярошко М. І. Психологія важковиховуваних підлітків : [монографія] / М. І. Ярошко. – Дрогобич : Коло, 2002. – 163 с.
14. <https://studfile.net/preview/7329944/page:3/> (форми і методи соціальної роботи з клієнтами що мають ігрову залежність)
15. <https://habr.com/ru/post/210740/> (аналіз популярних теорій ігрової залежності)

Модуль 3. Розвиток інклюзивної освіти шляхом використання Індексу інклюзії

Час за робочою програмою – 8 год.

Тема 3.1. Концепція розвитку, що ґрунтується на цінностях (лекція 2 год.)

План лекційного заняття

1. Концепція розвитку, що базується на цінностях як шлях покращення умов і діяльності навчального закладу для усіх учасників освітнього процесу.
2. Діяльність, що ґрунтується на цінностях. Система інклюзивних цінностей та наслідки формування їх в учасників навчально-виховного процесу.
3. Поняття бар'єрів і ресурсів.

Тема 3.2. Технологія роботи з Індексом/ цикл планування розвитку (лекція, 1 год; практичне, 1 год.)

План лекційного заняття

1. Індекс інклюзії як інструмент втілення інклюзивних цінностей в практичну діяльність.
2. Спільне зобов'язання втілення інклюзивних цінностей в практику діяльності навчального закладу шляхом створення плану інклюзивного розвитку школи та відповідно організованої співпраці для його впровадження.
3. Технологія роботи з Індексом. Етапи роботи з Індексом.
4. Структура Індексу інклюзії: (культура, політика, практика) .

План практичного заняття

1. Пояснити призначення індикаторів.
2. Вказати три моменти, які подобаються в діяльності школи, та три пріоритети для її розвитку

Тема 3.3. Планування з використанням Індексу інклюзії (практичне, 4 год.)

План практичного заняття

1. Визначити пріоритети для розвитку, використовуючи опитувальник Індексу Інклюзії
2. Описати виявлені проблемні питання
3. Спланувати декілька заходів, аби переконатися у розумінні даного підходу. Обговорюючи заходи, наголосити на інклюзивних цінностях.
4. Презентувати роботу іншим учасникам

Література

1. Залучення дітей з особливими потребами до загальноосвітніх класів. Укр. переклад. Всеукраїнський фонд “Крок за кроком”, 2000. Укр. переклад. Товариство “Надія”, 2000.
2. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально-методичний посібник / Кол. авторів: Колупаєва А. А., Софій Н. З., НайдаЮ. М. та ін. За заг. ред. Даниленко Л. І., —К.: 2007. —128 с.
3. Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад: Навчально-методичний посібник / Кол. упорядників: Патрикеева О. О., Дятленко Н. М., Софій Н. З., Найда Ю. М. Під заг. ред. Шинкаренко В. І. — К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2013. — 100 с.
4. Індекс інклюзії: загальноосвітній навчальний заклад: Навчально-методичний посібник / Кол. упорядників: Патрикеева О. О., Софій Н. З., Луценко І. В., Василяшко І. П. Під заг. ред. Шинкаренко В. І., — К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2013. — 96 с.
5. Індекс інклюзії: розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл: посіб./ [Тоні Бут]; пер. з англ. - К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 190.
6. Як зробити школу інклюзивною. Досвід проектної діяльності: Методичний посібник / Канадсько-український проект «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні» / Уклад. С. Єфімова. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2012. – с. 152

Модуль 4. Супервізія та інтервізія як основний метод професійного розвитку соціального педагога

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 4.1. Супервізія та інтервізія як метод зміни існуючої практики (лекція, 2 год.)

План лекційного заняття

1. Поняття супервізії та інтервізії як сучасних методів зміни існуючої практики.
2. Роль рефлексії для отримання ефективних результатів.
3. Умови проведення супервізійної та інтервізійної групи.

4. Технологія групового обговорення.

Тема 4.2. Практика інтерв'язії та рефлексія досвіду (практичне 4 год.)

План практичного заняття

1. Особливості тематики для оговорення в інтерв'язійній групі.
2. Утворення інтерв'язійної групи та її проведення.
3. Рефлексія отриманого досвіду.

Література

1. Шоутен Т. Менеджмент керівників закладів дошкільної і початкової освіти: Навчальний посібник /За редакцією Л.І.Даниленко, О.І.Зайченко. – К.: САД-ФО Парашин К.С., 2009. – .122.

